

Raahen kaupunki
Jätehuoltoviranomainen
Rakennetun ympäristön lautakunta
Ympäristöinsinööri Aino Alatalo
aino.alatalo@raahe.fi

Lausuntopyyntöne 27.5.2025

Lausunto sekalaisen yhdyskuntajätteen nykyisestä kuljetusjärjestelmästä

Raahen kaupungin jätehuoltoviranomaisena toimiva rakennetun ympäristön lautakunta on pyytänyt viitteessä mainitulla lausuntopyynnöllään Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoa sekalaisen yhdyskuntajätteen nykyisen kuljetusjärjestelmän toimivuudesta.

Raahessa on tällä hetkellä voimassa oleva päätös (Tekninen lautakunta 17.4.2013 § 70), jonka mukaan sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Jätehuoltoviranomainen on tarkastellut 21.5.2025 olleessa rakennetun ympäristön lautakunnan kokouksessa uudelleen jätelain (JL 646/2011) 37 §:n mukaisesti tehtyä päätöstä (teknisen lautakunnan päätös 17.4.2013 § 70).

Samaan aikaan jätehuoltoviranomaisella on vireillä saostus- ja umpisäiliölaitteen kuljetusjärjestelmää koskeva tarkastelu. Saostus- ja umpisäiliölaitteen kuljetusjärjestelmästä ei ole tehty aiemmin päätöstä.

ELY-keskus esittää asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Jätelain 37.3 §:n mukaan kunnan on seurattava ja valvottava 1 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen. Raahen kaupunki on esitetyllä selvityksellään tarkastellut JL 37.1:n kohtien täyttymistä sekalaisen yhdyskuntajätteen jätteenkuljetusjärjestelmän osalta. ELY-keskus toteaa tehdyn tarkastelun perusteella 37.1 §:n alakohtien täyttymistä seuraavasti:

Jätelain 37 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan tulee täyttää 35 §:n 2 momentin edellytykset: Tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. ELY-keskus toteaa, että tämän toteutumiseksi tulisi huomioida mm. seuraavat seikat:

- Selvityksessä ei tule esille, ovatko jätteen haltijat tehneet sopimuksia jätteen kuljetusyrityksen kanssa ja miten jätteenkuljetusyritykset ovat huomioineet mm. jätehuoltomääräysten noudattamisen esim. jäteastian tyhjennysvälin osalta.
- Selvityksen perusteella jätehuoltopalveluja on tarjolla koko kunnan alueella, mutta nykyinen hinnoittelu ei ole tasapuolista kaikille kuntalaisille, sillä sijainti vaikuttaa huomattavasti tyhjennyshintaan.

25.6.2025

Näin ollen eri asiakkaat on asetettu palvelun hinnoittelussa perusteettomasti toisistaan poikkeavaan asemaan, eikä lain kohdan voida katsoa toteutuvan tämän osalta.

Jätelain 37 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan jätteenkuljetus tulee edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukea jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tämän toteutumiseksi tulisi huomioida mm. seuraavat seikat:

- Koska pakkaus- ja biojätteiden osalta on jo käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus, niin kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta ei edistä jätehuollon toimivuutta kunnassa, kun jätteenkuljetuksia hoitaa kaksi eri toimijaa
- Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa viranomaisilla ei ole tällä hetkellä ollut mahdollisuutta seurata ja valvoa jäteastioiden tyhjennyksiä ja jätteenkuljetusta, joten tämä ei ole tukenut jätehuollon yleistä toimivuutta.
- Selvityksessä ei ole myöskään tuotu esille, noudatetaanko jätehuoltomääräyksen 23 §:n mukaisia tyhjennysvälejä.
- Jätehuoltomääräyksissä tai Raahen kaupungin verkkosivuilla ei ole mainintaa jätteenpolttolaitoksesta, jonne kuljetusyrityksen tulisi sekalainen yhdyskuntajäte toimittaa. JL 35 §:n mukaan jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.
- Selvityksen mukaan samalta kadulta on voinut hakea useampi kuljetusyritys vierekkäisten kiinteistöjen sekajäteastiaa, joten useamman kuljetusyrityksen toiminta on aiheuttanut ristikkäisiä kuljetuksia, joka on omiaan lisäämään liikennettä ja sen päästöjä.

Jätelain 37 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan päätöksen vaikutukset tulee arvioida kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan. Tämän toteutumiseksi tulisi huomioida mm. seuraavat seikat:

- Jätehuoltoviranomaisella tulisi olla tiedossa kiinteistöjen ja siellä syntyvän jätteen määrä sekä järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneiden kiinteistöjen määrä. Selvityksessä ei tullut ilmi, että kunnan jätehuoltoviranomaisella olisi tältä osin tieto tämänhetkisestä tilanteesta.

ELY-keskus toteaa, että JL 36 §:n mukainen kunnan järjestämä jätteenkuljetus on ensisijainen kuljetusjärjestelmä, joka voidaan valita kunnan järjestämäksi jätteenkuljetusjärjestelmäksi, vaikka kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytykset täyttyisivät. Edellä esitettyjen seikkojen perusteella kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytykset eivät kuitenkaan täyty, joten **ELY-keskus katsoo, ettei Raahen kaupungin alueella ole edellytyksiä jatkaa sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta kiinteistönhaltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena.**

25.6.2025

Jätelain 37 §:n mukainen kiinteistön haltijan järjestämä kuljetusjärjestelmä voidaan päättää valita vain silloin, jos kaikki jätelaissa säädetyt edellytykset täyttyvät, eikä pelkkä nykyisen järjestelmän toimivuus ole taekyseisten edellytysten täyttymiselle. Päätös tulee perustua laillisuusharkintaan, eikä pelkkää tarkoituksenmukaisuusharkintaa nykyisen järjestelmän toimivuudesta voida yksistään pitää kuljetusjärjestelmäpäätöksen perusteena. ELY-keskus lisäksi huomauttaa, että kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus lisäisi kiinteistön haltijan velvollisuuksia verrattuna kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtämällä kunnan vastuuta kuljetusten järjestämisestä yksittäisen kiinteistön omistajan vastuulle. Kunnan pitäisi näin ollen pystyä myös varmistamaan, että kiinteistön omistajat voivat kaikkien kiinteistöjen osalta huolehtia näistä vastuistaan.

Jos jätehuoltoviranomaisen päätöksellä siirrytään kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään, päätöksessä on määrättävä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisajankohdasta (JL 37.2 §). Siirtymäajan tulee olla riittävän pitkä.

Ennen päätöksen tekoa on hyvä tutustua aiheeseen liittyvään materiaaliin, kuten esim. Kuntaliiton antamaan yleiskirjeeseen 5/80/2013, 29.1.2013 [Jätehuoltoviranomaisen päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä | Kuntaliitto.fi](#), missä on esitetty mm. muistilista kuljetuspäätöksen tekoa varten.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Tarja Anttila ja ratkaissut ryhmäpäällikön sijainen Juha Kangaskokko.

Tämä asiakirja POPELY/3781/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/3781/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Anttila Tarja 25.06.2025 15:41

Ratkaisija Kangaskokko Juha 25.06.2025 15:52